

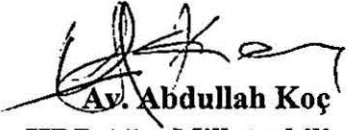
T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 17313
Tarih : 08.03.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cezaevlerinde bin 941 tutuklu çocuk bulunmaktadır. Tecrit altındaki çocuğun kendisine ve çevresine zarar verme olasılığının arttığı bilinmektedir. Cezaevlerinde bulunan bin 941 çocuğun güvenli bir şekilde tahliye edilmesi, haklarında koruyucu, destekleyici önlemlerin alınması ve çocukların cezaevi koşullarında maruz kaldıkları hukuksuzlukların önlenmesi, tespiti ve incelenmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa'nın 98'inci İhtüdüğün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Av. Abdullah Koç
HDP Ağrı Milletvekili

GEREKÇE

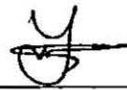
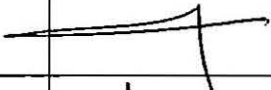
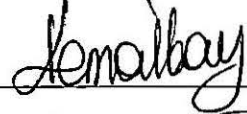
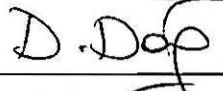
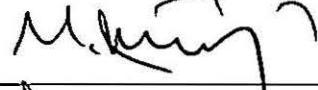
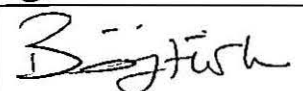
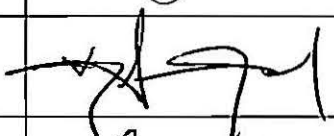
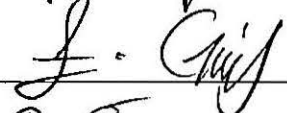
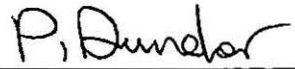
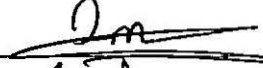
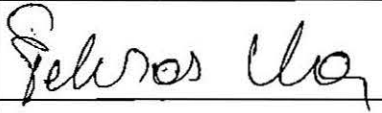
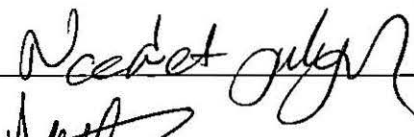
Cezaevleri çocuk gelişiminin doğasına uygun mekanlar değildir. Ülkede 0-6 yaş arası çocuklar; annelerinin yargılama dosyaları, 12-18 yaş arası çocuklar ise kendi yargılama dosyalarından dolayı cezaevlerinde tutulmaktadır. 31 Aralık 2021 itibariyle cezaevlerinde bin 941 tutuklu-hükümlü çocuk bulunuyor. 566 hükümlü çocuğun ceza infazı ise Covid-19 izni nedeniyle cezaevi dışında uygulanıyor. Çocuklar, çocuk ve gençlik kapalı ceza infaz kurumlarında ya da yetişkin kapalı ceza infaz kurumlarının çocuk koğuşlarında tutulmaya devam ediyor. Ülke genelinde Ankara, İstanbul, İzmir, Hatay, Kayseri, Tarsus, Diyarbakır olmak üzere 7 kapalı çocuk cezaevi; Ankara, Denizli, İstanbul, Elazığ olmak üzere ise 4 çocuk eğitimevi bulunuyor.

Ceza infaz sisteminde çocuk hakları ve ihtiyaçlarının gözetilmemektedir. Çocuk Koruma Kanunu'nda tanımlanmış olan koruyucu ve destekleyici önlemlerin suçla ilişkilenen çocuklar üzerinden de uygulanmasını beklemek çocukların en doğal hakkıdır. Buna rağmen yeterli risk ve ihtiyaç analizi yapılmadan ve etkin önlemler alınmadan çocuklar tutuklanmaktadır. Kimi suç tiplerinde çocuklar çok uzun süre tutuklu olarak yargılamakta ve bu durum bir cezalandırmaya dönüşmektedir. Cezaevlerindeki çocukların tecrit edilme durumunun ötesinde eğitim görme hakları da ellerinden alınmaktadır. Pandemi döneminde hükümlü çocukların izinli sayılarak cezalarını denetimde veya kurum dışında geçirmeleri sağlanmıştır. Bu durumdan tutuklu çocuklar yararlanamamıştır. Tutuklu çocuklar ceza almayı dahi göze alarak haklarındaki yargılamanın bir an önce bitmesini istemektedirler. Çünkü haklarındaki ceza kesinleştiğinde hükümlü sıfatıyla tahliye olabilmelerinin yolu açılacaktır.

Cezaevlerindeki tüm çocukların güvenli bir şekilde tahliye edilmesi, haklarında koruyucu ve destekleyici önlemler alınması gerekmektedir. Tahliye edilen çocukların ailelerine arkadaşlarına, avukatlarına sivil toplum örgütlerine, bağımsız denetim mekanizmalarına, eğitim ve oyun materyallerine, sağlıklı gıda ve sağlık birimlerine ulaşmalarının önündeki tüm engeller kaldırılmalıdır. Tutuklama, bir cezalandırma aracı olarak kullanılmamalıdır. Cezaevinde olan çocuklar fiziki koşulların kötülüğü, sosyal izolasyon ve disiplin suçları nedeniyle ikincil olarak cezalandırılmaktadır. Cezaevlerinde kameraların görmediği kör noktalar, rıza dışı sevk, psikologların yetersizliği, yabancı uyruklu çocuklara yönelik tercüman eksikliği, çocukların ihtiyaçları için ayrı bir ödenek olmaması, disiplin cezaları, çıplak arama iddiaları, çocuklara yönelik artan şiddeti ve cezaevi görevlileri tarafından uygulanan şiddet ve cinsel istismar bu cezalandırmaların başlıca örneklerini teşkil etmektedir.

Çocuk mahkemelerinin de fiziksel olarak yeniden düzenlenmesi elzemdir. Çocuk dostu bir adalet sistemi için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. Çocukların ifadelerinin alınacağı odalardan/salonlardan, yargılamanın yapılacağı mahkemelere kadar tüm süreçte mekanların çocukların rahatsız olmayacağı ve güvенеbileceği hale getirilmesi adil bir yargılama için büyük önem arz etmektedir. Adalet Bakanlığının 2020 faaliyet yılı raporuna göre Türkiye'de 22 adet çocuk ağır ceza mahkemesi, 112 adet çocuk mahkemesi bulunmaktadır. Çocuk yargılamalarının önemli bir kısmının yetişkin mahkemelerinde görülmesi kabul edilemez.

Cezaevlerinde bulunan bin 941 çocuğun güvenli bir şekilde tahliye edilmesi, haklarında koruyucu, destekleyici önlemlerin alınması ve çocukların cezaevi koşullarında maruz kaldıkları hukuksuzlukların önlenmesi, tespiti ve incelenmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulması elzemdir.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
3	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
4	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
5	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
6	MURAT SARISAÇ	VAN	
7	SAİT DEDE	HAKKARİ	
8	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
9	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
10	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
11	OYA ERSOY	İSTANBUL	
12	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
13	PERO DUNDAR	MARDİN	
14	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
15	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
16	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
17	FELEKNAS UCA	BATMAN	
18	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
19	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
20	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	